

A járványügyi surveillance során alkalmazandó esetdefiníció¹

A surveillance esetdefiníció célja, hogy a járványügyi szakterület számára egységes kritériumrendszert biztosítson, és nem célja, hogy az egészségügyi szolgáltatók ez alapján állítsanak fel klinikai (irány)diagnózist. Ennek megfelelően az orvos (házi orvos, kezelő orvos) és/vagy a népegészségügyi hatóság dönthet úgy, hogy a járványügyi surveillance esetdefiníció klinikai kritériumában nem szereplő tüneteket mutató beteget COVID-19 fertőzésre gyanúsaknak tekint. A COVID-19 fertőzés során lehetségesen előforduló, egyéb tüneteket az 1. sz. melléklet részletezi.

Klinikai kritériumok

Minden olyan személy, akinél jelentkezik az alábbi tünetek² legalább egyike:

- köhögés
- láz
- nehézlégzés
- hirtelen kezdetű szaglászvesztés, ízézés hiánya vagy ízézés zavara

Epidemiológiai kritériumok

Az alábbi kettő epidemiológiai kapcsolat közül legalább egy fennáll:

- A tünetek kezdetét megelőző 14 napban **szoros kapcsolatban** volt COVID-19 fertőzött személlyel.
- A tünetek kezdetét megelőző 14 napban olyan bentlakásos szociális/egészségügyi **intézmény** lakója vagy dolgozója volt, ahol az új koronavírus szempontjából veszélyeztetett személyeket gondoznak és az intézményben igazolt COVID-19 járvány zajlik.

Diagnosztikus képző kritérium:

- COVID-19 fertőzésre jellemző radiológiai eltérés áll fenn

Laboratóriumi kritérium:

- SARS-CoV-2 nukleinsav kimutatása klinikai mintában

Az esetek osztályozása

- **Gyanús eset**

Minden olyan személy, akire teljesülnek a klinikai kritériumok

VAGY

Minden olyan személy, akinél az orvos COVID-19 fertőzés fennállását gyanítja

- **Valószínűsített eset**

Minden olyan gyanús eset, akinél fennáll az epidemiológiai kapcsolat

VAGY

Minden olyan személy, akire teljesül a diagnosztikus képző kritérium

- **Megerősített eset**

Minden olyan személy, akire teljesül a laboratóriumi kritérium

¹ Az ECDC 2020. május 29-én kiadott esetdefiníciója alapján

² További kevésbé specifikus tünetek közé tartozhat a fejfájás, hidegrázás, izomfájdalom, fáradékonyság, hányás és/vagy hasmenés

Szoros kapcsolatban álló személynek minősül az, aki a valószínűsített vagy a megerősített COVID-19 fertőzöttel

- egy háztartásban él;
- személyes kapcsolatba került (2 méteren belüli távolság és 15 percnél hosszabb idő);
- zárt légtérben tartózkodott (2 méteren belüli távolság és 15 percnél hosszabb idő) [pl. munkahelyen egymás közelében, iskolában egy osztályteremben, kórházi beteglátogatás során];
- közvetlen fizikai kapcsolatba került új koronavírusal fertőzött személlyel (pl. kézfogás útján);
- védőeszköz alkalmazása nélkül új koronavírusal fertőzött beteg váladékával érintkezett (pl. ráköhögtek vagy szabad kézzel ért használt papír zsebkendőhöz);
- a repülőúton
 - o bármilyen irányban 2 ülésnyi távolságban ült
 - o COVID-19 beteg ápolásában részt vett útitárs vagy személyzet,
 - o a repülőgép személyzeteként az új koronavírusal fertőzött beteg ülőhely szektorában látott el szolgálatot,
 - o amennyiben a tünetek súlyossága vagy a COVID-19 beteg mozgása indokolja, a repülőgép nagyobb területére vagy akár egészére kiterjeszhető a kontaktuskutatás;
- az előírt egyéni védőeszköz megfelelő alkalmazása nélkül a COVID-19 beteg közvetlen ellátásában/ápolásában részt vett vagy laboratóriumi dolgozóként COVID-19 beteg mintáit kezelte.

Kontakt személyek vizsgálata

Az egészségügyi ellátórendszerben és a tartós ápolási és gondozási intézményekben ellátott/gondozott vagy dolgozó tünetmentes szoros kontaktok vizsgálatát el kell végezni, az esetleges járvány kialakulásának megelőzése és a súlyos koronavírus fertőzés szempontjából fokozott kockázatú személyek védelme érdekében. Ezeknél a személyeknél a SARS-CoV-2 kimutatására irányuló PCR vizsgálatot a járványügyi megfigyelés elrendelésekor és a kontaktust követő 14. napon kell elvégezni. A mintavételre lehetőség szerint a megfigyelés/zárlat helyén kerüljön sor.

Emellett a rendelkezésre álló kapacitásnak megfelelően az otthonában elkülönített COVID-19 fertőzött tünetmentes szoros kontaktjainak laboratóriumi vizsgálata is kezdeményezhető.

SARS-CoV-2 kimutatása irányuló PCR laboratóriumi vizsgálat szükségessége

Az egészségügyi ellátórendszerben **COVID-19 fertőzésre gyanús betegnél** - az esetek felismerése céljából - SARS-CoV-2 vírus kimutatására irányuló PCR vizsgálat kezdeményezése indokolt.

A PCR vizsgálatot az alábbi – kiemelt klinikai és/vagy járványügyi jelentőségű - esetekben kötelező elvégezni:

- Olyan betegnél, akinél az alábbi tünetek közül - hirtelen kezdődően - legalább egy fennáll: köhögés, láz ($\geq 38^{\circ}\text{C}$), nehézlégzés, vagy akinél hirtelen kezdetű szaglászvesztés, az ízézés hiánya vagy zavara jelentkezik, VAGY akinél fennáll COVID-19 fertőzésre jellemző radiológiai eltérés, VAGY akinél az orvos COVID-19 fertőzés fennállását gyanítja

ÉS

- Az alábbi feltételek közül legalább egy teljesül:
 - a beteg a tünetek kezdetét megelőző 14 napban olyan, az új koronavírus fertőzéssel érintett országban/területen tartózkodott vagy járt, ahonnan összefüggő eseteket (halmazódást/járványt) vagy közösségi terjedést³ jelentettek⁴,

VAGY

 - a beteg a tünetek kezdetét megelőző 14 napban szoros kapcsolatban volt új koronavírussal megerősítetten vagy valószínűsítetten fertőzött személlyel,

VAGY

 - a beteg járóbeteg-szakellátásra vagy fekvőbeteg-ellátásra szorul bármilyen okból,

VAGY

 - a beteg közvetlen betegellátásban résztvevő egészségügyi dolgozó,

VAGY

 - a beteg a tünetek kezdetét megelőző 14 napban olyan bentlakásos intézmény lakója vagy dolgozója volt, ahol kockázati csoportba tartozó személyeket gondoznak.

³ A vírus terjedésének osztályozása az ország/terület önjelentésén alapul. A besorolás a legmagasabb jelentett kategória alapján történik, heti frissítéssel, új információ esetén felülvizsgálva. Egy országban/területen belül különböző szintű terjedés is előfordulhat.

Kategóriák:

- No cases: Nincs igazolt eset.
- Sporadic cases: Sporadikus esetek.
- Clusters of cases: Összefüggő esetek (időben, térben és/vagy közös expozíció alapján).
- Community transmission: Közösségi terjedés. Nagyobb járványok észlelése az alábbi jellemzőkkel: nagyszámú eset, ami nem kapcsolható egy fertőződési láncához; vagy nagyszámú eset a sentinel surveillance rendszerből, vagy több össze nem függő esethalmazódás az ország számos területén.
- Pending: Függőben. A terjedés osztályozását nem jelentették a WHO-nak.

⁴ Az országok/területek terjedésének besorolásához lásd a naponta frissített WHO COVID-19 helyzetjelentéseket: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports> és az ECDC Európai Unió tagországokra és az Egyesült Királyságra vonatkozó online felületét, amely megyei szintű terjedési adatokat közöl: <https://gap.ecdc.europa.eu/public/extensions/covid-19/covid-19.html> „subnational level of transmission” táblázat